

Hyvän kohtelun suunnitelma

Villa Alppi

Siiis mikä ?

Suunnitelman tarkoitus

- Muistuttaa sua, sun oikeuksista
- Saada sun ääni kuuluviin
- Kertoa meidän pelisäännöistä
- Vähentää tilanteita, jossa tarvitaan rajoitustoimenpiteitä
- Toimii myös aikuisille ohjeistuksena sun hyvästä kohtelusta

Missä?

No Villa Alpissa !

- Ollaan 7 paikkainen yksikkö
- Meillä työskentelee 8 ohjaajaa ja 1 vastaava-ohjaaja
- Meille voi tulla psyykkisten tai neuropsykiatristen haasteiden kanssa
- Meillä saat kaksi omaohjaajaa, joiden kanssa yhdessä pääset vaikuttamaan sun hoitoon ja kasvatukseen
- Me ohjaajat tarjotaan huolenpitoa, turvallisuutta, ymmärrystä, keskustelu- ja kuunteluapua, lohtua, selkeät rajat sekä turvalliset aikuiset
- Halutaan alkuun vakauttaa sun tilanne ja vahvistaa sun itsetuntoa
- Me ollaan toiminnallinen yksikkö jossa liikutaan ja vietetään aikaa yhdessä. Meillä kannustetaan ja onnistumisista iloitaan yhdessä

Mitä muuta Villa Alpissa

- Halutaan tukea sun suhdetta vanhempiin tai muihin lähiomaisiin, siksi täällä pidetään tiivistä yhteyttä läheisiin ja tuetaan kotilomiin tai läheisten vierailuihin Villa Alpissa
- Me myös tuetaan sun suhdetta sosiaalityöntekijään ja kerrotaan sulle sun oikeuksista, sua koskevissa päätöksissä
- Sua halutaan **kuunnella**, siksi sulla on oikeus osallistua joka viikko yhteisöpalaveriin, jossa pääsee esittämään toiveita ja vaikuttamaan arjen asioihin. Tuetaan sua myös osallistumaan sua koskeviin palavareihin.
- Tämän lisäksi halutaan **sopia** sun kanssa arjen asioista ja kertoa kun sun asiat etenee. Kysytään sulta myös mielipide kausikoosteisiin ja rajoituspäätöksiin aina, kun se on mahdollista rajoitustilanteessa.

Sulla on oikeus hyvään kohteluun !

Me ohjaajat toteutetaan sitä ainakin tälleen:

- Kohdataan sut aidosti ja työskennellään ratkaisuja ja voimavarakeskeisesti vaikeidenkin asioiden kanssa. Suunnataan siis ajatukset tulevaisuuteen ja löydetään yhdessä sun omat voimavarat
- Omaohjaajuus on isossa roolissa
- Tehdään sulle yhdessä selkeä viikko-ohjelma, jonka pohjalta sun on helppo toimia arjessa
- Me liikutaan paljon yksikössä ja sen ulkopuolella, halutaan myös viettää aikaa yhdessä sun ja muiden lasten kanssa
- Pyritään löytämään sulle myös mieluinen harrastus
- Huomioidaan sut yksilönä ja siksi meillä on arki lapsilähtöistä
- Alpissa korostuu myös **rehellisyys, luottamus, tasa-arvo sekä toisten kunnioittaminen**

Rajoitustoimenpiteet eli "rajarit"

Mitä ne sit on?!

Rajoitustoimenpiteen aikana, jotain sun **perusoikeutta** rajoitetaan ja näitä ovat:

- Liikkumisvapauden rajoitus
- Yhteydenpidon rajoitus
- Henkilöntarkastus
- Henkilönkatsastus
- Aineiden ja esineiden haltuunotto
- Kiinnipitäminen
- Omaisuuden ja lähetysten tarkastaminen
- Lähetysten luovuttamatta jättäminen
- Eristäminen

Rajari ei ole rangaistus ja sulla on oikeus saada aikuiselta siihen aina **perusteet**.

Ja miks niitä tehdään?!

- ✓ Rajoitustoimenpide on **viimeinen vaihtoehto** ja sitä käytetään vain jos se katsotaan sun edunmukaiseksi ja se on perusteltua.
- ✓ Siksi siitä pitää tehdä **aina päätös**. Siihen kirjataan kuvaus tilanteesta ja rajoituksen perusteet.
- ✓ Päätös toimitetaan sun vanhemmille, sun sosiaalityöntekijälle sekä sulle itselle. Joihinkin rajoituksiin voi hakea myös muutosta.
- ✓ Rajoitusten perimmäinen tarkoitus on suojata ja suojella sua sekä turvata sun kasvu ja kehitys.

Mitkä sit voi olla yleisimpiä syitä rajoitustoimenpiteisiin ?

- Lastensuojelulain mukaan sulla on oikeus pitää yhteyttä sulle turvallisiin, tärkeisiin sekä läheisiin ihmisiin. Joskus kuitenkin voi tulla tilanne jossa yhteydenpito perheeseen tai muihin läheisiin voi vaarantaa sun hengen, terveyden tai turvallisuuden. Silloin joudutaan tekeen **yhteydenpidon rajoitus**
- **Liikkumisvapauden rajoitukseen** päädytään silloin, jos se on sun huollon kannalta välttämätöntä. Eli jos oot vaarantanut vakavasti sun terveyttä esimerkiksi päihteillä tai muulla toiminnalla ja sua pitää suojella sua itseä vakavasti vahingoittavalta käyttäytymiseltä. Liikkumisvapauden rajoitus voidaan tehdä myös silloin, jos sulla on toistuvia hatkoja eli luvattomia poissaoloja, etkä siksi pysty asettumaan yksikköön
- Sit jos aikuisilla on perusteltua syytä epäille että sulla on hallussa päihteitä, päihtymiseen tarkoitettuja aineita, päihtymiseen tarkoitettuja välineitä tai sun itsesi tai muiden vahingoittamiseen tarkoitettuja esineitä, voidaan sun päällä olevat vaatteet tai tavarat tarkastaa. Silloin se on **henkilöntarkastus**.
- Jos taas aikuisilla on perusteltu syy epäillä että sulla on hallussa päihteitä, päihtymiseen tarkoitettuja aineita, päihtymiseen tarkoitettuja välineitä tai sun itsesi tai muiden vahingoittamiseen tarkoitettuja esineitä, voi aikuiset tarkastaa sun huoneen tai muu sun hallussa oleva omaisuus. Silloin kyse on **Omaisuiden ja tilojen tarkastaminen**
- Sit jos on perusteltu syy epäillä, että sulle osoitettu kirje tai muu vastaava lähetys sisältää jotain näistä yllä mainituista aineista tai esineistä, voidaan lähetysten sisältö tarkastaa. Silloin se on **Lähetysten tarkastaminen**. Tarkastus tehdään niin, että sulle osoitettua luottamuksellista kirjettä tai viestiä ei lueta.

Ja sit vielä nämä...

- Jos sulla on hallussa päihteitä, päihtymykseen tarkoitettuja aineita, päihteiden käyttöön tarkoitettuja välineitä tai sun itsesi tai muiden vahingoittamiseen tarkoitettuja esineitä joudutaan tekemään **aineiden ja esineiden haltuunotto**. Eli aikuiset ottaa kielletyt esineet sulta haltuun
- Sun sosiaalityöntekijä voi tehdä päätöksen, että sulle osoitettu kirje, muu luottamuksellinen viesti tai lähetys jätetään luovuttamatta. Tähän perusteena on voi olla se, että tää lähetys sisältää kiellettyjä aineita tai esineitä, jotka otettaisiin lain mukaa haltuun, jos ne sulle päätyisi tai lähetys sisältäisi, olosuhteet huomioon ottaen, jotain sellaisia tietoja, asioita tai esineitä, että ne vaarantaa sun tai jonkun toisen henkeä, terveyttä, turvallisuutta tai kehitystä. Silloin päätös on **Lähetysten luovuttamatta jättäminen**
- Jos taas tulee perusteltu syy epäillä sun käyttäneen päihteitä, tehdään **henkilönkatsastus**-päätös ja sut voidaan esimerkiksi puhalluttaa alkometrillä tai pyytää huumeseuja virtsasta

- Joskus, jos sun käytös yksikössä on vaaraksi sulle itselle tai muille, tai oot sekava tai uhkaava, voidaan toteuttaa **kiinnipitäminen**. Sen tarkoitus on aina sun rauhoittaminen ja on aina viimeinen keino siihen. Kiinnipito myös päätetään heti, kun se on mahdollista
- Joskus, erityisen perustellusta syystä, voidaan joutua turvautumaan **Eristämiseen**. Silloin lapsi voidaan eristää yksikön muista lapsista, jos käyttäytymisen perusteella on vaaraksi itselleen tai muille, tai jos eristäminen on muusta erityisen perustellusta syystä lapsen hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta välttämätöntä. Eikä tällöin pelkästään rauhattomuus, sekavuus tai äänekkyyys oikeuta eristämiseen. Ennen eristämistä tulee olla myös harkittuna olisiko tilanne rauhoitettavissa muilla, lievemmillä keinoilla.

On tärkeä muistaa että kaikki rajaaminen ei ole aina rajoitustoimenpide, joskus voidaan rajata joitain sun juttuja **kasvatuksellisin perustein**. Kysytään esimerkiksi siis mihin oot menossa ja kenen kanssa. Meitä se myös aidosti kiinnostaa.

Mitä sit, kun rajoitus tehdään ?!

- Rajoitustoimenpide toteutetaan aina lapsen oikeuksia kunnioittaen ja lakia noudattaen
- Lapsen ja vanhempia mielipide selvitetään sekä kerrotaan heille heidän oikeuksistaan
- Toimenpiteen syistä ja seurauksista keskustellaan lapsen ja vanhempien kanssa
- Rajoituspäätös käydään yhdessä läpi lapsen ja vanhempien kanssa
- Lapsen koulun käynti, harrastukset ja mahdolliset kotijaksot turvataan myös rajoitustoimenpiteiden aikana
- Rajoitustoimenpide myös arvioidaan sen päättymisen jälkeen yhdessä lapsen tai lasten kanssa ja mietitään yhdessä miten voidaan välttää vastaavat tilanteet jatkossa. Mietitään myös yhdessä onko rajoituksesta ollut hyötyä ja onko sillä saavutettu ne tavoitteet mihin sillä rajoituksella on pyritty
- Rajoituksia voidaan käydä lapsen kanssa myös muulloin läpi

Entä muutoksen haku sit?

Muutoksen haku tarkoittaa sitä, että tehty päätös voidaan kumota jos perusteet ei olekaan riittävät. Näitä päätöksiä voi olla:

- Aineiden ja esineiden haltuun otto (jos ei palauteta)
- Yhteydenpidon rajoittaminen
- Liikkumisvapauden rajoittaminen
- Lähetyksen luovuttamatta jättäminen
- Eristäminen

Ohjaajilta saa tiedon muutoksen hakuun tiedoksiannon yhteydessä eli silloin kun saat päätöksen kirjallisena itsellesi ja siihen voidaan palata myös myöhemmin

Ohjeet muutoksen hakuun annetaan suullisesti sekä kirjallisesti päätöksen yhteydessä. Ohjaajat voi tarjota myös tarvittaessa apua sen tekemiseen

Turvallisuus rajoitustoimenpiteiden aikana

Henkilökunta

- Ohjaajat on käynyt AVEKKI-koulutuksen. Koulutuksessa ohjaajat on harjoitelleet toimintatapamallin uhka- ja väkivaltatilanteisiin sekä niiden ennaltaehkäisyyn.
- Tarvittaessa pyydetään vartija tai virkavalta paikalle
- Ohjaajat on perehdytetty ja saanut ohjeistukset eri tilanteisiin
- Ohjaajia on riittävästi vuoroissa ja tarvittaessa pyydetään lisää paikalle
- Ohjaajat työskentelevät työryhmänä
- Ohjaajat ovat yhteisissä tiloissa läsnä lasten kanssa

Lapset

- Ohjaajat ovat paikalla luomassa turvaa
- Tilanteita ennakoidaan ja ohjataan tarvittaessa lapset omiin huoneisiin
- Tilanteet käydään nuorten kanssa läpi jälkeenpäin
- Lapsilla ei saa olla itsellään teräaseita, tulentekevälineitä tai päihteitä tai päihteiden käyttöön tarvittavia välineitä

Hyvän kohtelun suunnitelman teko ja tavoite

- Suunnitelmaa on laadittu lasten kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Keskustelujen aiheina on ollut *omaohjaajuus, arki ja säännöt, rajarit, koti ja osallistuminen arkeen*

Toivotaan siis että Villa Alpin aikuisista välittyy aito halu suojella lasta ja tukea perheitä. Toivotaan myös että meiltä uskaltaa pyytää apua ja olla oma itsensä!

- Suunnitelman tavoite on lisätä lasten mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa
- Tavoitteena on myös vähentää rajoitusten käytön tarvetta
- Suunnitelmaa päivitetään aina tarvittaessa mutta vähintään kerran vuodessa. Päivitetty 9/2025
- Suunnitelma pohjautuu yksikön arvoihin sekä laadittuihin arjen sääntöihin ja käytänteisiin